

(המשך מעמוד 13)

תתקרקעיים – בעניין עיסקה זו, אם מותר לשרים, בוודאי שמוחר גם לחבריה הכנסת. חבריה הכנסת הליברלי היחדש, פנחס גולדשטיין, אף לא הספיק להחלטת הממשלה כיסאו – וכבר היה שותף להגשת הצעת החוק בדבר העלאת שכר-הדירה בדיירות המוגנות על-פי חוק-הגנת-הדייר ברמות אחרות. גולדשטיין פשוט זכר מהיכן הוא בא, ולפני מי הוא עתיד ליתן דין-דחשבון: הח"כ הליברלי, שלאחרונה התחיל לגדל זקן, היה איש מרכז הקבלנים. ספירת-מלאי של חברי המפלגה הליבר-

ח"כ בן-צור
איחוד הקיבוצים והקבוצות

ח"כ זינגר
התאחדות האיכרים

לית שאינם שרים מגלה כי רבים מהם מייצגים אינטרסים מסויימים: פסח גרופר, סגן-שר-החקלאות, מייצג את האיכרות היפרטית, כמיהו כיצחק זינגר. פנחס גולדשטיין – את הקבלנים. דן תיכון – בעל משרד לייעוץ כלכלי. אליעזר קולס – מתמחה במשרד עורכי-דין של אייזנברג.

מכונת

מ, אתא"

גם בתנועת החירות יש לא מעטים שהם נציגי אינטרסים פרטיים או מוסדיים. ראש לכולם הוא השר יעקב מרדור, שברוב לגמרי כי יש לו עסקים פרטיים, למרות הוראות ועדת אשר.

רוני מילוא הוא פרקליט פרטי. מיכאל דקל, סגן-שר-החקלאות, מייצג את מושבי בית-ר. ליגאל כהן-אורגד יש משרד לייעוץ כלכלי ועקיבא גוף הוא פרקליט. הח"כ החדש, מיכה רייטר, התמנה מיד עם כניסתו לכנסת כחבר מועצת-המנהלים של קונצרן אתא. זו היתה תוצאה של ידירתו עם אישיה-עסקים מקבוצת אייזנברג. מיקי אלבין, אתא שייכת לקבוצת אייזנברג, ורייטר מקבל מן המפעל מכונת המשמשת לנסיעותיו במשך יום או יומיים בכל שבוע. ח"כ לע"ם יגאל כהן הוא איש מושב תל-עדשים, ומשתייך לקבוצת הלחץ הגדולה של החקלאים בכנסת. אהוד אולי-מרט, איש סיעה זו, הוא פרקליט.

גם סיעת המערך אינה זקיה מנציגי קבוצות אינטרסים, קונצרנים כלכליים ו-אליהו. קבוצה גדולה של ח"כים מייצגת את הסקטור ההסתדרותי ואת המפעלים הכלכליים של ההסתדרות. בין אלה אפשר למנות את מנכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, את מנכ"ל שיכון-עובדים, רפאל אדרי, את אנשי קונצרן כור, מרדכי (מוטה) גור ונפתלי בלומנטל, את מזכיר מועצת פועלי תל-אביב, דב בן-מאיר, את מזכיר מועצת פועלי באר-שבע, אורי סבג.

קבוצת לחץ אחרת במערך היא זו של הקיבוצים והמושבים. את שלוש התנועות הקיבוציות מייצגים דב זכין, דני רוזוולי, אלעזר גרנות, אברהם כץ-עזר, יעקב צור, אימרי רון ועדנה סולודר, שנכנסה לאחרי רונה לכנסת במקום משה (מוסה) חריף שנהרג, ושהיה המועמד להיות מזכיר התנועה הקיבוצית המאוחדת.

את המושבים הוותיקים מייצג בסיעת המערך אריק נחמקין, שהחליף בתפקיד זה את עמוס הדר. חברי הכנסת יחזקאל זכאי ורענן (גפילטע פיש) נעים מייצגים את המושבים החדשים.

נוסף על אלה נמצאים בסיעה זו הר יועצים הכלכליים עדי אמוראי ומיכה חריש הפרקליט משה שחל מייצג את ה שותפויות של יעקב מרדור ומילה ברגר,

ח"כ צור
הקיבוץ המאוחד

ח"כ גודשטיין
מרכז הקבלנים

אינטרסים

חסויים

חבריה הכנסת של המפד"ל, אברהם מלמד ואלעזר אבטבי נמנים גם הם עם קבוצת הלחץ החקלאית של הכנסת. אברהם שפירא, איש אגודת-ישראל ויו"ר הקואליציה, הוא בעל מפעל שטיחים גדול, ואילו חנן פורת, איש התחיה, מייצג את המתחילים שעבר לקריהירוק, עם מייצגי המושבים החדשים נמנה גם אהרון אוזן, שעבר ממפלגת העבודה לתמ"י. ייגאל הורביץ, שנכנס לכנסת במקום משה דיין

שנפטר, הוא בעל-עסקים גדולים בארץ ובחול.

תמונת המצב היא ברורה: יור תר משויש מכין חברי הכנסת מייצגים אינטרסים ברורים ומוגרי דרים.

אך תהיה זו טעות לכלול את כולם בי אותה מיסגרת. רבים מן הח"כים שהוזכרו כאן נבחרו לכנסת בזכות היותם מייצגים אינטרסים מסויימים. בכך אין שום פגם. אחד מעקרונות היסוד של הדמוקרטיה מחייב כי במוסד המחוקק יהיה ייצוג ל-

ח"כ נחמקין
המושבים הוותיקים

ח"כ רענן
המושבים החדשים

לאינטרסים שונים ומגוונים באוכלוסייה. חבריה הכנסת שהם ראשי-ערים או חברי קיבוצים ומושבים או מושבות, ומייצגי הסקטור ההסתדרותי, אינם מסתירים את השתייכותם. שום סוד אינו מסתתר מאחורי פעילותם, הם אף נוטים להבליט את פעילותם למען שולחיהם. ברוב המיקרים פעילות זו גם אינה מביאה להם רווח ישיר.

לא כזה המצב כאשר לח"כים האחרים, אלה שהאינטרסים שהם מייצגים הם הפוים. חבריה הכנסת כמו מיכה רייטר, משה שחל או חיים הרצוג לא נבחרו לכנסת כדי לייצג בה את המיליונרים אייזנברג, מרדור או אייזיק וולפסון. חבריה הכנסת אלה אינם מפרסמים

ח"כ בלומנטל וממלא-מקום קיסר
חברת העובדים

כרבים את פעילותם למען בערי ההון האלה. הם אינם מדווחים על רווחיהם אישיים, ולמעשה איש אינו יכול לדעת אם קיים ניגוד אינטרסיים – ישיר או עקיף – בין פעילותם לותם כחבריה הכנסת ובין פעילותם בעסקים הפרטיים.

בבית-המחוקקים האמריקאים מקובל מושג השדולה (לובי). כאשר אנשים הי נשכרים במיוחד לצורך זה, פועלים בשם גורמים פרטיים ומוסדות כדי לשכנע את חברי בית-הנבחרים והסנאט לתמוך בי שולחיהם. מושג זה של השדול המקצועי, כמעט שאינו מוכר בכנסת הישראלית, ואין זה מפתיע. בבית-המחוקקים הישראלי פועל לים אנשי השדולה בתוך הכנסת, כחברי, ולא לידה. שלמה פרנקל

אחרי גילויי "העולם הזה" התחיל דיון בוועדת-האתיקה של הכנסת, בעניין האינטרסים שמייצגים הח"כים. יו"ר הוועדה הוא הח"כ אלי קולס, מתמחה במשרד עורכי-דין המייצגים את המיניאורר שאול אייזנברג. בוועדה חבר גם משה שחל, המייצג חברות גדולות. יש חשש כי הוועדה תקבור את הנושא.

העולם הזה דורש כי:

1 כל חבריה הכנסת, עם בחירתו, ימלא הצהרת-הון מפורטת, שתופקד במשרד יו"ר הכנסת, ותהיה פתוחה לעיון הציבור. חבריה הכנסת ימלא הצהרה כזאת בתום כל שנה לכהונתו, ושוב בתום כהונתו, וכל ההצהרות הללו יהיו פתוחות לעיון הציבור.

2 כל חבריה הכנסת, עם בחירתו, יצהיר על כל תפקיד שהוא ממלא, ועל כל משרה שהוא מחזיק בה, בין בחברה שבבעלותו ובין בחברה אחרת או מוסד אחר. אם התמנה חבריה הכנסת כמנהל כהונתו למישרה כלשהי, יצהיר על כך מייד. כל ההצהרות הללו יהיו פתוחות לעיון הציבור.

3 חבריה הכנסת שהם פרקליטים או יועצים כלכליים ימסרו, מייד עם בחירתם, רשימה מלאה של לקוחותיהם אשר לענייניהם יש נגיעה לרשויות השלטון. הפרקליטים והיועצים הכלכליים שבין חבריה הכנסת יצהירו על כל לקוח מסוג זה שנשפך להם במהלך כהונתם. הצהרות אלה יהיו פתוחות לעיון הציבור.

4 עם תחילת כל דיון כמליאת-הכנסת או באחת מוועדותיה ימסרו כל חבריה הכנסת, שהם בעלי-עניין, או המייצגים בעלי-עניין בנרשא הנדון כמליאה או בוועדה, הצהרה על כך, ויימנעו מהשתתפות בדיון ובהצבעה.